

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	67	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, ωστόσο ενδείκνυται οι φοιτητές/ήτριες να συνδυάζουν το μάθημα με το υποχρεωτικό μάθημα Αντεγκληματική πολιτική και παγκοσμιοποίηση.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/OKA213/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/ήτριες αναμένεται:

- Να αναπτύξουν την κριτική σκέψη και ανάλυση γύρω από φαινόμενα σοβαρής παρανομίας, όπως η διαφθορά, το έγκλημα λευκού κολάρου, το οικονομικό και οργανωμένο έγκλημα, εξετάζοντας τους όρους και τις διαδικασίες δημιουργίας του κανονιστικού πλαισίου (εγκληματοποίηση), όσο και τους όρους εφαρμογής του από τους θεσμούς επίσημου κοινωνικού ελέγχου (λειτουργία συστήματος ποινικής δικαιοσύνης).
- Να διευρύνουν την κριτική τους σκέψη σε σχέση με την κοινωνική πραγματικότητα του εγκλήματος και την οριοθέτηση της νομιμότητας μέσα από την ενεργοποίηση ή την απουσία ενός ρυθμιστικού-κανονιστικού πλαισίου απέναντι στα ανωτέρω φαινόμενα, αναλύοντας τα νομιμοποιητικά θεμέλια των ακολουθούμενων πολιτικών.
- Να κατανοούν σε βάθος τη θεωρία και τη δικαιοπολιτική θεμελίωση των μέτρων αντεγκληματικής πολιτικής που αφορούν την αντιμετώπιση της σοβαρής παρανομίας και να εξοικειωθούν με το θεσμικό πλαίσιο, τις εφαρμογές του, την έρευνα, την ανάλυση και τον σχεδιασμό αυτής της πολιτικής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια και συμπλήρωση της προβληματικής που αναπτύσσεται στο υποχρεωτικό μάθημα «Αντεγκληματική Πολιτική και Παγκοσμιοποίηση» που διδάσκεται στο ΣΤ' εξάμηνο. Για τον λόγο αυτό συνιστάται στους ενδιαφερόμενους φοιτητές/-ήτριες να το επιλέγουν στο Η' εξάμηνο των σπουδών τους. Στο μάθημα επιχειρείται η πραγμάτευση ζητημάτων παρανομίας που η παραδοσιακή ποινική και εγκληματολογική θεωρία είχαν «υποβαθμίσει» για πολλές δεκαετίες, καθώς και των αντίστοιχων πεδίων της αντεγκληματικής πολιτικής με διεθνή και εθνικό χαρακτήρα. Κεντρική θέση στην ύλη του μαθήματος έχουν το οργανωμένο έγκλημα, το οικονομικό έγκλημα και η διαφθορά, που εξετάζονται ως επιμέρους εκφάνσεις της «εγκληματικότητας των ισχυρών», υπό το πρίσμα διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων και τυπολογιών: του «εταιρικού», του «κρατικού», και του «κρατικο-εταιρικού εγκλήματος», των «εγκλημάτων της παγκοσμιοποίησης» και του «οργανωμένου εγκλήματος».

Η ύλη του μαθήματος διαρθρώνεται σε δύο ενότητες, που εμπλουτίζονται ανάλογα με τις εξελίξεις που καταγράφονται στους αντίστοιχους τομείς.

Η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει την ανάπτυξη των θεωρητικών προσεγγίσεων της «σοβαρής παρανομίας» και τις ειδικότερες θεωρίες του εγκλήματος λευκού κολάρου, του επαγγελματικού, του εταιρικού, του κρατικού, του κρατικο-εταιρικού εγκλήματος και του οργανωμένου εγκλήματος. Στην ενότητα αυτή επιχειρείται η σε βάθος κατανόηση των δυσκολιών ποινικής τυποποίησης και

διερεύνησης των ανωτέρω φαινομένων, οι κοινωνικές τους επιπτώσεις, ο οργανωσιακός τους χαρακτήρας, το γενικότερο πλαίσιο επώασης και εξάπλωσης τους, η σχέση τους με την εξουσία και το νόμο, η συμβιωτική τους σχέση με τη νομιμότητα αλλά και ο αλληλεξαρτώμενος τους χαρακτήρας. Ταυτόχρονα, μέσω της εγκληματολογικής θεωρίας και των εννοιολογικών της εργαλείων αναλύονται και τα φαινόμενα της διαφθοράς, του οικονομικού και οργανωμένου εγκλήματος με αναφορά σε μελέτες περίπτωσης (case studies).

Η δεύτερη ενότητα εστιάζει στην οργάνωση της αντεγκληματικής πολιτικής σε διεθνές και εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση των ανωτέρω φαινομένων, με αναφορά στη νομοθεσία, τους φορείς πρόληψης και καταστολής, την ανάπτυξη ειδικών διαδικασιών και τη δημιουργία ειδικών υπηρεσιών και σωμάτων ελέγχου. Στην ενότητα αυτή εξετάζεται η αποτελεσματικότητα των ακολουθούμενων πολιτικών με αναφορά στους όρους και τις διαδικασίες εφαρμογής των νόμων αλλά και την ίδια τη λειτουργία του επίσημου κοινωνικού ελέγχου.

Οι ανωτέρω ενότητες θα αναπτυχθούν σε ειδικότερες θεματικές σε 13 μαθήματα ως εξής:

1. Εισαγωγή στην προβληματική, κύριοι μαθησιακοί στόχοι και περίγραμμα μαθήματος.
2. Από το έγκλημα λευκού κολάρου στην Κριτική, Νέα ή Ριζοσπαστική Εγκληματολογία και η προβληματική των «Εγκλημάτων των Ισχυρών». Η Συμβολή των Sutherland και Merton.
3. Οι Βασικοί άξονες του Κριτικού Παραδείγματος, οι όροι και οι διαδικασίες δημιουργίας των κανόνων (εγκληματοποίηση), κριτική στον νομικό θετικισμό, ο νόμος ως περιοριστική συνθήκη μελέτης κι έρευνας της σοβαρής παρανομίας, η εξουσιαστική παράμετρος και οι επιπτώσεις της στη διαμόρφωση της κοινωνικής αντίδρασης και του επίσημου κοινωνικού ελέγχου.
4. Η συμβολή των Chambliss και Quinney στην εξέλιξη της θεωρίας του εγκλήματος λευκού κολάρου. Κριτική στον Sutherland. Η τυπολογία του κρατικά οργανωμένου εγκλήματος (state organized crime) και ο συμβιωτικός χαρακτήρας «ασύμβατων» φαινομένων.
5. Ο οργανωσιακός χαρακτήρας των υπό μελέτη φαινομένων και οι δυσκολίες ποινικής οριοθέτησης. Οι προσεγγίσεις του Οργανωσιακού εγκλήματος και της Οργανωσιακής παρέκκλισης. Η έννοια και η θεωρία του «κρατικο-εταιρικού εγκλήματος».
6. Όροι επώασης κρατικο-εταιρικών εγκλημάτων στην Ελλάδα από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα. Η υπόθεση Siemens. Τα εγκλήματα της Παγκοσμιοποίησης και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών.
7. Η έννοια και η θεωρία του Κρατικού Εγκλήματος «state crime». Όροι και προϋποθέσεις. Τεχνικές αποποίησης ευθύνης, επαναπλαισίωσης και ορθολογισμού. Η αστυνομική αυθαιρεσία, τα βασανιστήρια και η διαφθορά ως κρατικό έγκλημα.
8. Ανάλυση του Φαινομένου της Διαφθοράς: Φαινομενολογία, κοινωνικές επιπτώσεις, ποινική αντιμετώπιση, διεθνείς συμβάσεις και μηχανισμοί ελέγχου, πολιτικές πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς, αρχές διοικητικού ελέγχου και αρχές επιβολής του νόμου, ζητήματα αποτελεσματικότητας και εφαρμογής.
9. Ανάλυση του Οργανωμένου Εγκλήματος υπό το πρίσμα της εγκληματολογικής θεωρίας και της αντεγκληματικής πολιτικής. Φαινομενολογία, κοινωνικές επιπτώσεις, ποινική αντιμετώπιση, διεθνείς συμβάσεις, δικτυακοί μηχανισμοί.
10. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος). Φαινομενολογία, ποινική αντιμετώπιση, διεθνείς φορείς, συστάσεις και οδηγίες, προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα. Ο ρόλος διεθνών χρηματοπιστωτικών κέντρων στο ξέπλυμα χρήματος (τράπεζες, εξωχώριες εταιρείες, φορολογικοί παράδεισοι)
11. Η εγκληματολογική έρευνα των εγκλημάτων των ισχυρών. Δυσχέρειες, προβλήματα και μεθοδολογία.
12. Έρευνα και ανάκριση υποθέσεων εγκλημάτων των ισχυρών. Ειδικές ανακριτικές πράξεις, προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, ευθύνη νομικών προσώπων, ανάκτηση παρανόμως κτηθέντων περιουσιακών στοιχείων, δικαστική συνεργασία.
13. Παρουσίαση εργασιών. Συζήτηση ειδικών θεμάτων: π.χ. πολιτική διαφθορά και χρηματοδότηση πολιτικών θεμάτων, διαφθορά στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης κ.λπ.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>56</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>145</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Σεμινάρια	15	Φροντιστήριο	15	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	56	Εκπόνηση μελέτης (project)	20	Σύνολο Μαθήματος	145
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	39														
Σεμινάρια	15														
Φροντιστήριο	15														
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	56														
Εκπόνηση μελέτης (project)	20														
Σύνολο Μαθήματος	145														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών</td><td>70</td></tr> <tr> <td>Δημόσια Παρουσίαση</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Έκθεση / Αναφορά</td><td>10</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών	70	Δημόσια Παρουσίαση	20	Έκθεση / Αναφορά	10						
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό														
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών	70														
Δημόσια Παρουσίαση	20														
Έκθεση / Αναφορά	10														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική:

Βασιλάντων-Πούλου, Β. (2014), «Λευκά κολάρα» και οικονομικό έγκλημα. Κοινωνική βλάβη και αντεγκληματική πολιτική, Αθήνα: Π. Ν. Σάκκουλας

Βασιλάντων-Πούλου, Β. (2015), «Ποιοι είναι οι «εγκληματίες» στην εποχή μας; Η διαχρονική απάντηση του εγκλήματος του λευκού κολάρου» στο Μ. Γασπαρινάτου (επιμ.), Έγκλημα και ποινική καταστολή σε εποχή κρίσης, Τιμ. Τόμος καθ. Ν. Κουράκη, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Βιδάλη, Σ. (2007), «Εγκλήματα του κράτους: Ούτε ασφάλεια ούτε ελευθερία», Τιμητικός τόμος για τον Ιωάννη Μανωλεδάκη. II Μελέτες Ποινικού Δικαίου-Εγκληματολογίας-Ιστορίας του Εγκλήματος, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Βιδάλη, Σ., 2017. Πέρα από τα όρια: Η Αντεγκληματική Πολιτική σήμερα, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Βιδάλη, Σ., Κουλούρης, Ν. & Παπαχαράλαμπος, Χ. [επιμ.], (2019), Οργανωμένο έγκλημα, οικονομικό έγκλημα και διαφθορά.

Εγκλήματα των ισχυρών, Αθήνα: εκδ. ΕΑΠ

Γασπαρινάτου, Μ. (2021), «Έγκλημα & Εξουσίες στο Ελληνικό Κράτος: Η Γκρίζα Ζώνη της Νομιμότητας», ANTIFONH: το ερώτημα, Περιοδικό για την Κριτική Εγκληματολογία, το ποινικό πρόβλημα και τον κοινωνικό έλεγχο, εκδόσεις Τόπος- ΕΕΜΕΚΕ, Ιούνιος 2021 Τόμος Ι Αρ. 1, σσ. 102-128.

Γασπαρινάτου, Μ. (2021), «Η Διασύνδεση Εγκλήματος Λευκού Κολάρου & Οργανωμένου Εγκλήματος & τα κενά της Αντεγκληματικής Πολιτικής», σε Βιδάλη, Σ., Γασπαρινάτου, Μ. Γεωργούλας, Σ., Θεμελή, Ό., Κουλούρης, Ν., Κουρούτζας, Χ. Παπανικολάου, Γ., Σταμούλη, Ε. (επιμ.), Κοινωνική πραγματικότητα, Κριτικός λόγος και ποινικό φαινόμενο, συμβολές στο 2ο συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης του Εγκλήματος και του Κοινωνικού Ελέγχου, Αθήνα: ΕΕΜΕΚΕ

Γασπαρινάτου, Μ., Σταμούλη, Ε. [επιστημ. επιμ.], (2024). Εγκλήματα των ισχυρών. Θεωρία και πραγματικότητα. Αθήνα: εκδ. Τόπος Γεωργούλας. Σ. (2016), Το κρατικο-επιχειρηματικό έγκλημα και ο αθλητισμός: Μια κατάσταση "φυσιολογική", Αθήνα: εκδ. ΚΨΜ

Cohen, S. (2021), Καταστάσεις άρνησης: Μαθαίνοντας για τις θηριωδίες και τον πόνο, μτφρ. Σοφία Σπυρέα, Αθήνα: εκδ. Τόπος Καϊάφα-Γκμπάντι, Μ. (2015), «Ποινική νομοθεσία και ενωσιακές επιταγές – Η εθνική ενσωμάτωση της ενωσιακής νομοθεσίας στο παράδειγμα της αντιμετώπισης της διαφθοράς» στο Μ. Γασπαρινάτου (επιμ.), Έγκλημα και ποινική καταστολή σε εποχή κρίσης, Τιμ. Τόμος καθ. Ν. Κουράκη, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλας

Καρύδης, Β. & Χουλιάρας, Α. (επιμ.), 2015. Ηθικοί Πανικοί, εξουσία και δικαιώματα. Σύγχρονες προσεγγίσεις, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα

Καρύδης, Β.- Βασιλάντωνοπούλου, Β. «Η εγκληματικότητα του λευκού κολάρου και η μηχανή της διαφθοράς», Χρόνος 20 (2014), διαθέσιμο στο: <<http://chronosmag.eu/index.php/index.php/es-slp-gl-l-l-efth.html>> (τελευταία πρόσβαση 02.05.19).

Κοσμάτος, Κ. (2020). «Οι πρόσφατες νομοθετικές τροποποιήσεις για το έγκλημα της απιστίας κατά των τραπεζικών ιδρυμάτων», The Art of Crime, τεύχος Μαΐου. (Διαθέσιμο στο: [https:// theartofcrime.gr/oi-prosφατες-nomothetikes-tropopoiesi/](https://theartofcrime.gr/oi-prosφατες-nomothetikes-tropopoiesi/)).

Λάζος, Γ. (2005), Διαφθορά και αντιδιαφθορά. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Μπιτζιλέκης, Ν., 2010 «Η διαφθορά ως νομικό και πολιτικό πρόβλημα» στο Πιτσελά, Αγγ.(επ) Εγκληματολογικές Αναζητήσεις:

Τιμητικός Τόμος για τον καθηγητή Στέργιο Αλεξιάδη. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας

Πιτσελά, Α., 2011. Η εγκληματολογική προσέγγιση του οικονομικού εγκλήματος, Θεσσαλονίκη, Σάκκουλα

Ριζάβα, Φ., 2012. Οργανωμένο έγκλημα. Θεωρητική προσέγγιση, κατ'άρθρον ερμηνεία και νομολογιακή αντιμετώπιση, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη

Σταμούλη, Ε. (2015), Πολιτικές ασφάλειας στην Ελλάδα σε σχέση με το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία και οι συνέπειες τους στην αντεγκληματική πολιτική, Διδακτορική Διατριβή διαθέσιμη στο:

<http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/36625#page/24/mode/2up>

Σταμούλη, Ε. (2016), «Οργανωμένο έγκλημα και οικονομική κρίση: τάσεις και μεταβολές», στο Μ. Γασπαρινάτου (Επιμ.), Έγκλημα και Ποινική καταστολή σε εποχή κρίσης, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλας, σσ.1194-1230.

Χουλιάρας, Α. (2015), «Societas delinquere non potest; Σκέψεις με αφορμή το “σκάνδαλο Siemens”», στο Μ. Γασπαρινάτου (επιμ.), Έγκλημα και ποινική καταστολή σε εποχή κρίσης, Τιμ. Τόμος καθ. Ν. Κουράκη, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλας

Χουλιάρας, Α. (2021), Από την αυτεπάγγελτη στην κατ' έγκληση δίωξη της κακουργηματικής απιστίας κατά τραπεζών: σκέψεις σχετικά με την ποινική εξουσία και την αντεγκληματική πολιτική, ANTIFONH: το ερώτημα, Περιοδικό για την Κριτική Εγκληματολογία, το ποινικό πρόβλημα και τον κοινωνικό έλεγχο, εκδόσεις Τόπος- ΕΕΜΕΚΕ, Ιούνιος 2021 Τόμος Ι Αρ. 1, σσ. 194-200.

Ξενόγλωσση:

Barak, G. (ed), 2015. The Routledge international handbook of the crimes of the powerful, London – New York: Routledge

Bezlov, T., Gounev, Ph. (2012). Organised Crime, corruption and public bodies. In Gunev, Ph., Ruggiero, V. (2012). Corruption and organised Crime in Europe. Illegal Partnership. London and New York: Routledge, Talyor and Francis Group.

Calavita, K., Pontell, H.N.& Tillman, R., 1997. Big Money Crime: Fraud and Politics in the Savings and Loan Crisis, University of California Press.

Chambliss, W. (1988). On the Take. From petty crooks to Presidents. BloomingtonIndiana: IndianaUniversityPress

Chambliss, W. (1989), “State organized crime”, Criminology 27 (1989), pp. 183-208.

Chambliss, W. J. (2004) “On the symbiosis between criminal law and criminal behaviour”, Criminology, 42(2), pp. 241-252.

Cohen, S. (2001), States of Denial: Knowing about Atrocities and Suffering, Cambridge: Polity Press

Della Porta Donatella, Vannucci, A., (2012), The Hidden Order of Corruption. An institutional Approach, Ashgate: Farnham

Friedrichs, D. (2007). White-Collar Crime in Postmodern, Globalized World. In Pontell, N., Geiss, G., (eds) (2007), International Handbook of White Collar and Corporate Crime (pp. 163-184). Springer.

Friedrichs, D., & Friedrichs, J. (2002). “The World Bank and Crimes of Globalization: A Case Study”, Social Justice, 29(1/2 (87-88)), 13-

36. Retrieved September 29, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/29768116>

Green, P. & Ward, T., (2004), *State Crime: Governments, Violence and Corruption*, London: Pluto Press

Michalowski P., Kramer P., (2007). «State-Corporate Crime and Criminological Inquiry», σε Pontell, N., Geiss, G., (eds). *International Handbook of White Collar and Corporate Crime*, Boston: Springer.

Ruggiero, V. (2012), "Introduction: the organization of crime", in Gunev, Ph., Ruggiero, V. (2012), *Corruption and organised Crime in Europe. Illegal Partnership* (pp. 3-14). London and New York: Routledge, Taylor and Francis Group.

Sutherland, E. H. (1944). "Is "White collar Crime" Crime? *American Sociological Review. Annual Meeting Papers*, 10(2), pp.132-139

Εύδοξος

Βιδάλη, Σ., Κουλούρης, Ν. & Παπαχαραλάμπους, Χ. [επιμ.], (2019), *Οργανωμένο έγκλημα, οικονομικό έγκλημα και διαφθορά. Εγκλήματα των ισχυρών*, Αθήνα: Εκδόσεις ΕΑΠ